

Мехатронні системи і комп'ютерні технології
Інформаційні технології проектування

УДК 687.016

РОЗРОБКА МАТЕМАТИЧНОГО ТА ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЛЯ АВТОМАТИЗОВАНОГО ПРОЕКТУВАННЯ ШКІРГАЛАНТЕРЕЙНИХ ВИРОБІВ

Студ. Р.О. Коноваленко, гр. МгІТЗ-17

Науковий керівник доц. Н.В. Чупринка

Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Метою роботи є розробка математичного та програмного забезпечення для автоматизованого проектування шкіргалантерейних виробів для носіння та зберігання предметів. Для досягнення мети дослідження необхідно вирішити наступні завдання: для кожної моделі шкіргалантерейного виробу розробити параметричні моделі деталей; забезпечити зберігання інформації про зовнішні контури деталей та вивід на друк креслень деталей спроектованих шкіргалантерейних виробів..

Об'єкт та предмет дослідження. Об'єктом дослідження є процес проектування шкіргалантерейних виробів. Предметом дослідження автоматизоване проектування шкіргалантерейних виробів для носіння та зберігання предметів.

Методи та засоби дослідження. Дослідження ґрунтуються на основних положеннях технології галантерейного виробництва, математичного моделювання, методів обчислювальної математики та аналітичної геометрії.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів. Набуло подальшого розвитку математичне та програмне забезпечення для автоматизованого проектування деталей галантерейних виробів для носіння та зберігання предметів.

Результати дослідження. Щоб однозначно відобразити зовнішні контури деталей жіночих сумок необхідно мати інформацію про зовнішні контури деталей. Але зовнішні контури деталей в більшості випадків мають таку форму зовнішнього контуру, що його не можна описати аналітично. Тому в подальшому ми будемо апроксимувати зовнішні контури деталей. Найбільше розповсюдження за своєю універсальністю, можливістю автоматизації, точністю та простотою отримав кусково-лінійний метод апроксимації. Тому ми зупинимося на цьому методі. При кусково-лінійному методі апроксимації зовнішній контур деталі з необхідною точністю представляє апроксимуючий багатокутник. Для однозначного відображення апроксимуючого багатокутника необхідно знати координати вершин цього багатокутника та порядок їх обходу, тобто необхідно мати масив пари чисел $\{X_i, Y_i\}$ (де $i=1,2..n$, $X_1=X_n$ та $Y_1=Y_n$), який визначає координати вершин багатокутника в порядку їх обходу. Тобто будь-яка деталь в моделі буде однозначно визначатись наступним масивом пар чисел:

$$\{Det_i X_j, Det_i Y_j\} \quad i = 1,2..k \quad j = 1,2..n_i, \quad (1)$$

де $Det_i X_j, Det_i Y_j$ - координати j -ої вершини в i -ій деталі шкіргалантерейного виробу; k - кількість деталей у виробі; n_i - кількість вершин у i -ій деталі шкіргалантерейного виробу. Тоді зовнішній контур i -ої деталі шкіргалантерейного виробу може бути представлений аналітично наступним чином:

$$\begin{cases} X = Det_i X_j + t \cdot (Det_i X_{j+1} - Det_i X_j) \\ Y = Det_i Y_j + t \cdot (Det_i Y_{j+1} - Det_i Y_j) \end{cases} \quad (2)$$

де $0 \leq t \leq 1$ та $i = 1,2..k \quad j = 1,2..n_i$

Для однозначного відображення контурів деталей в нашому випадку необхідно побудувати параметричну модель зовнішнього контуру деталей. Це означає знайти

залежність між координат вершин апроксимуючого многокутника від параметрів, які однозначно визначають зовнішній контур деталі, тобто

$$\begin{cases} X_i = f_x^i(t_1, t_2, t_q) \\ Y_i = f_y^i(t_1, t_2, t_q) \end{cases},$$

де t_1, t_2, t_q - відповідні параметри, які однозначно визначають зовнішній контур деталі.

Тоді будь-яку точку на контурі деталі між вершинами A_i, A_{i+1} можна визначити наступним чином:

$$\begin{cases} X = X_i + (X_{i+1} - X_i) \cdot t \\ Y = Y_i + (Y_{i+1} - Y_i) \cdot t \end{cases}, \text{ де } 0 \leq t \leq 1,$$

або

$$\begin{cases} X = f_x^i(t_1, t_2, t_q) + (f_x^{i+1}(t_1, t_2, t_q) - f_x^i(t_1, t_2, t_q)) \cdot t \\ Y = f_y^i(t_1, t_2, t_q) + (f_y^{i+1}(t_1, t_2, t_q) - f_y^i(t_1, t_2, t_q)) \cdot t \end{cases}, \text{ де } 0 \leq t \leq 1.$$

Для однозначного відображення деталей на базі примітиву P та T достатньо знати координати чотирьох вершин примітиву, радіуси R_N, R_V дуг при нижній та верхній основі та точність ε відображення контуру деталі (Рисунок 1).

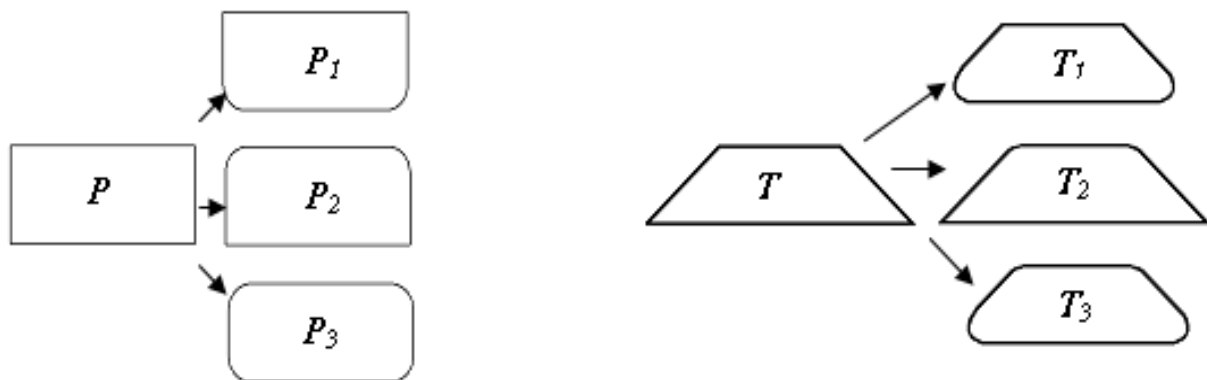

Рисунок 1 – Перетворення основних примітивів в деталі шкіргалантерейних виробів

В роботі були розроблені параметричні моделі для деталей шкіргалантерейних виробів для носіння та зберігання предметів, що представляють собою різновидність примітиву P та T . Ці параметричні моделі були реалізовані в програмне забезпечення для автоматизованого проектування шкіргалантерейних виробів. Програмне забезпечення має дружній інтерфейс та не потребує спеціальних знань з комп'ютерних наук при роботі з ним та може бути використаним при проектуванні деталей шкіргалантерейних виробів для носіння та зберігання предметів. Розроблений програмний продукт дозволяє запам'ятати інформацію про деталі шкіргалантерейних виробів, вивести креслення цих деталей в натуральну величину або в масштабі.

Висновки. Запропоноване математичне та програмне забезпечення для проектування деталей шкіргалантерейних виробів для носіння та зберігання предметів має практичну значимість, так як воно направлене на впровадження інформаційних технологій у галантерейне виробництво. Це програмне забезпечення дозволить прискорити час проектування шкіргалантерейних виробів та підвищить ефективність праці модельєра-конструктора галантерейних виробів.

Ключові слова: галантерейні вироби, дуга кола, математичне та програмне забезпечення, зовнішній контур.